
Вадим ПУТЬКАЛЕЦЬ, магістрант
Науковий керівник: к.геог.н., доц. **Янковська Л.В.**

**ДОСЛІДЖЕННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ ЗАСОБІВ
ЗАПОБІГАННЯ ФІТОФТОРОЗУ ПОМІДОРА ЇСТИВНОГО
(SOLANUM LYCOPERSICUM) МЕТОДАМИ
МОДЕЛЮВАННЯ**

Часті дощі та висока вологість повітря сприяють розвитку фітофтори на помідорах. Це грибокве захворювання, яке вражає листки, стебла й плоди. Хвороба проявляється влітку при температурі повітря 15-25°.

Для дослідження було обрано томат Де Барао чорний – середньостиглий сорт.

Дослідження засобів запобігання фітофторозу відбувалось на трьох ділянках площею 0,01 га, кількість рослин на кожній ділянці – 250 кущів:

Ділянка 1: рослини оброблялись хімічними засобами.

Проводилось три обробки:

- 1) через 2 тижні після висадки в ґрунт препаратом «Ревус»;
- 2) друга обробка відбувалася у фазі формування перших плодів препаратом «Ридоміл Голд»;
- 3) третя обробка проводилась у фазі дозрівання перших плодів препаратом «Квадріс».

Ділянка 2 оброблялася народними засобами, зокрема розчином йоду: 10 мл 5% йоду розчиняють у 10 л води та обприскують цим розчином рослини з інтервалом три дні. Для боротьби з уже виниклим зараженням можна використовувати також дріжджовий розчин, настій золи, розчин часнику і марганцівки, настій польового хвоща тощо [4].

Ділянка 3 – контрольна – нічим не оброблялась.

Помідори, оброблені хімічними засобами, не були уражені фітофторою і плодоносили до жовтня.

Томати, що оброблялись народними засобами, розвивались без проблем, але після дощів – захворіли на фітофтороз, засіб перестав діяти.

Контрольна ділянка не оброблялася ніякими препаратами і пройшла такі фази росту, як цвітіння, зав'язування перших плодів, формування зелених плодів. Також рослини добре переносили спеку. Але коли після спеки пішли дощі, рослини буквально за ніч захворіли на фітофтороз.

Висновки. Фітофтороз помідорів легше попередити, ніж вилікувати. Рекомендуємо таку профілактику:

- не садити помідори на одному місці щосезону, оскільки спори грибка залишаються у ґрунті;
- не висаджувати помідори біля картоплі, оскільки рослини вразливі до спільних хвороб;
- прибирати грядки восени;
- поливати рослини під корінь, тому що потрапляння води на листя сприяє розмноженню хвороби [3].

Боротися з фітофторозом досить важко, так як спори грибка легко розносяться вітром, водою, садовими інструментами тощо. Тому вкрай важливо проводити профілактику ще до того як хвороба виявляється. А якщо грибок вже почав поширюватися – застосувати ефективні методи боротьби з ним. Народні засоби хороші, але вони не допоможуть вам швидко ліквідувати вогнище зараження, особливо на великих площах, тому рекомендую використовувати професійні («хімічні») засоби.

Література:

1. Онищенко О. І., Солдатенко О. М. Біологічний захист рослин томату. *Карантин і захист рослин*. 2006. № 5. С. 14-16.
2. Ткаленко Г. Фітопатологічний комплекс на помідорах у закритому ґрунті. *Овочівництво*. 2020. № 6. С. 104-106.
3. Фітофтору помідорів легше попередити, ніж вилікувати.

URL: [https://firtka.if.ua/blog/view/fitofтору-pomidoriv-legshe-](https://firtka.if.ua/blog/view/fitofтору-pomidoriv-legshe)

[poperediti-nizh-vilikuvati-poradi-fakhivchini-ia-k-zberegiti-vrozhai-tomativ](#)

4. Як боротися з фітофторою на помідорах народними засобами. URL: <https://tsn.ua/ukrayina/yak-borotisya-z-fitofloroyu-na-pomidorah-narodnimi-zasobami-2090497.html>

Тарас ЦАР, магістрант

Науковий керівник: **к.геог.н., доц. Янковська Л.В.**

ПРОБЛЕМИ ЯКОСТІ ПИТНОЇ ВОДИ МІСТА ТЕРНОПІЛЬ

Актуальність проведеного дослідження полягає у тому, що питна вода на сьогодні є стратегічним ресурсом будь-якої території. Забезпеченість ресурсами питної води м. Тернополя з роками погіршується. Погіршується і якість питних вод внаслідок їх забруднення і виснаження запасів.

Метою роботи було розглянути проблеми якісного водопостачання м. Тернополя, параметри водопровідної води, запропонувати шляхи її покращення. В процесі проведення дослідження вирішувалось кілька взаємопов'язаних завдань: провести аналіз ризиків погіршення якості водопровідної води як фактора екологічної безпеки; з'ясувати проблеми водопостачання та оцінку якості питної води м. Тернополя; розглянути варіанти альтернативного водопостачання населення, водоочисні фільтри, як засіб очистки води та провести анкетування серед жителів міста.

Для м.Тернополя ризик погіршення якості питної води пов'язаний із:

- розташуванням водозаборів поблизу водосховищ, у котловинах яких накопичувались забруднювачі впродовж 40-50 років;